

ΠΑΝΟΣ ΣΑΚΕΛΗΣ

ΟΙ ΔΡΑΠΕΤΕΣ
ΤΗΣ ΛΟΓΙΚΗΣ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΑΡΧΗ ΤΟ ΗΜΙΣΥ ΤΟΥ ΠΑΝΤΟΣ

Ταξιδεύοντας

Ο υπολογιστής του μικρού διαστημικού σκάφους με το περίεργο όνομα BEB12 -περίεργο όχι γι' άλλον λόγο αλλά γιατί κανένας πια δεν θυμόταν από που είχαν επικρατήσει τουλάχιστον τα γράμματα-, κατέγραφε ανελλιπώς ό,τι συνέβαινε.

Η σμηναγός Τακάτα Βάγια καθόταν στην θέση του κυβερνήτη φορώντας τα ειδικά γυαλιά με τον επαγωγικό σκελετό που της έδιναν την δυνατότητα της απευθείας επικοινωνίας μ' όλα τα υπολογιστικά συστήματα του σκάφους, και μέσα από αυτά και τα συστήματα του κεντρικού υπολογιστή των διαπλανητικών στρατιωτικών δυνάμεων που η ίδια πίστευε ότι βρισκόταν στην Σελήνη.

Η διεπαφή με τους υπολογιστές προέβλεπε πλέον επικοινωνία τέτοιας μορφής. Ο χρήστης/ερευνητής, αφού ενεργοποιούσε τα επαγωγικά γυαλιά, υπέβαλλε όσο πληρέστερα μπορούσε τα στοιχεία που ήθελε να διερευνηθούν. Ο υπολογιστής τα παραλάμβανε και τα έβαζε σε μια σειρά. Με τον τρόπο αυτό δημιουργούνταν μια σειρά ερωτήσεων αλλά και οι αναγκαίοι αλγόριθμοι που θα έφερναν από τις μνήμες του υπολογιστή τις απαντήσεις. Αν η σειρά δεν ήταν σωστή ή υπήρχε λάθος στην ερώτηση, γινόταν υπόδειξη και μαζί δινόταν και διάφορες εναλλακτικές προτάσεις. Ο ερευνητής επέλεγε από την καινούργια λίστα αυτό που ήθελε κι αυτό επαναλαμβάνονταν μέχρι να ολοκληρωθεί η διαδικασία της μελέτης. Στο δεξιό μέρος της ολογραφικής οθόνης έτρεχαν τα αποτελέσματα. Όσο πλησιάζαν σε λύση, τόσο αυτά λιγόστευαν μέχρι που η ροή σταματούσε

στο αποτέλεσμα της έρευνας. Αυτό το αποτέλεσμα καταγραφόταν σαν το αποτέλεσμα της έρευνας.

Είχε ξεκινήσει την καριέρα της σαν γενετίστρια, πέρασε στον κλάδο της αστροφυσικής και σύντομα εξειδικεύτηκε στις τεχνητές νοημοσύνες και στην ψυχολογική διεπαφή των ανθρώπων μαζί τους. Παρά την σχετικά νεαρή της ηλικία, κάπου στα σαράντα δηλαδή μια κι ο μέσος όρος ζωής είχε πλέον σταθεροποιηθεί περίπου στα εκατό, κατείχε τον τίτλο της καλύτερης στο είδος της. Ο στρατιωτικός της βαθμός οφειλόταν στο ότι είχε τελειώσει και την διαστημική ακαδημία, γεγονός που της επέτρεπε να οδηγεί μικρά διαστημόπλοια στρατιωτικού τύπου. Το δικαίωμα αυτό το διατήρησε ακόμα κι όταν στην συνέχεια συνέχισε τις σπουδές της σε καθαρά ακαδημαϊκούς κλάδους, πάντα όμως κάτω από την αιγίδα των διαπλανητικών δυνάμεων του ηλιακού συστήματος.

Σαν γυναίκα ανήκε σ' αυτές που θα έλεγες χαριτωμένες. Ήταν ψηλή, αδύνατη, με μακρύ λαιμό, μικρό στήθος και είχε μακριά πόδια. Ο σωματότυπος αυτός είχε σε γενικές γραμμές σταθεροποιηθεί εδώ και πολλά χρόνια για όλα τα γυναικεία πλάσματα που γεννιόντουσαν στα εργαστήρια γενετικής αναπαραγωγής του διαστήματος. Οι διαφορές βρισκόντουσαν κατά βάση στα χαρακτηριστικά του προσώπου και στο χρώμα των μαλλιών, αν κι αυτά οι διαστημάνθρωποι –ονομασία αυτών που είχαν γεννηθεί στο διάστημα και κατοικούσαν εκτός της γης- τ' άλλαζαν πολύ πιο συχνά απ' ότι χρειαζόταν. Η Τακάτα δεν είχε ποτέ βάψει τα μαλλιά της και ποτέ δεν είχε χρησιμοποιήσει την διαδικασία για να αλλάξει το χρώμα των ματιών της. Ήξερε πως το βλέμμα της είχε μια πολύ δυνατή εστίαση και το άφηνε να πέφτει όποτε χρειαζόταν κατευθείαν στους άλλους. Τόσο τα μάτια της όσο και τα μαλλιά της ήταν καστανά. Τα μαλλιά της μάλιστα δεν τα έκοβε και τα διατηρούσε ιδιαίτερα μακριά αν και συνήθως τα είχε μαζεμένα σε μια περίεργη πλεξούδα.

Αυτό όμως που την ξεχώριζε απ' τις συνομήλικές της ήταν τα χέρια της. Η γραμμή που σχημάτιζαν ήταν σχεδόν μοναδική. Ήταν έντονα καμπυλωτή και το μεσαίο μέρος κάπως πιο παχύ. Οι άντρες έλεγαν ότι αυτό της έδινε μια σεξουαλικότητα. Η ίδια σκεφτόταν ότι

ίσως έπρεπε να παρέμβει με κάποια αισθητική χειρουργική παρέμβαση και να ελαττώσει αυτό της το χάρισμα.

Ταξίδευε προς το διαπλανητικό συγκρότημα της Νέας Γαίας, εδώ και κάμποσο καιρό, για να πάρει μέρος σε μια έκτακτη σύσκεψη που άγγιζε τους τομείς εξειδίκευσής της. Η σύσκεψη αυτή συνδεόταν με τον επανέλεγχο, την ανάλυση και τον πιθανό επανασχεδιασμό μιας επανδρωμένης αποστολής έξω από το πλανητικό σύστημα. Το διαστημόπλοιο Earth Universalis IV, γνωστό και σαν EU4, είχε δώσει σήμα ότι επέστρεφε διακόπτοντας την αποστολή του τέσσερεις μήνες μετά την έξοδό του από το πλανητικό σύστημα. Η προσπάθεια επικοινωνίας με το πλήρωμα, δεν είχε δώσει καρπούς.

Το EU4 δεν είχε την τύχη των προηγούμενων τριών που είχαν απλά εξαφανιστεί, αλλά δεν είχε ακολουθήσει και το πρόγραμμά του που προέβλεπε ένα μακρύ ταξίδι δέκα ετών απομάκρυνσης κι άλλων τόσων επιστροφής. Το ευτύχημα ήταν ότι δεν χάθηκε στο βαθύ διάστημα, αλλά κατά κάποιον περίεργο τρόπο είχαν λειτουργήσει οι εντολές ανάσχεσης της αποστολής και πλέον γυρνούσε πίσω, σιωπηλό όμως για τους λόγους αυτής του της απόφασης. Μόλις το σκάφος πλησίαζε αρκετά θα μπορούσαν να μπου στα συστήματά του και να παρακολουθήσουν ό,τι είχε συμβεί.

Ο συναγερμός που σήμανε απ' την μικρή δορυφορική βάση του Πλούτωνα –ακραία βάση του ηλιακού συστήματος-, είχε βρει την Τακάτα στο πανεπιστήμιο της Σελήνης να μελετάει μ' άλλους συναδέλφους της τις διάφορες περιπτώσεις εποικισμού του διαστήματος. Προς το παρόν το πρόγραμμα ανήκε στην σφαίρα των μελετών, με τους διαστημάνθρωπους ν' αφήνουν να διαρρέει ότι το θέμα δεν τους ενδιέφερε και ιδιαίτερα. Θεωρούσαν ότι οι Γήινοι ήθελαν να μπλεχτούν στα δικά τους χωράφια και μ' αυτήν τους την στάση κρατούσαν τις αποστάσεις που θεωρούσαν αναγκαίες.

Μόλις έφτασαν τα νέα, η εντολή του Πτέραρχου που ήταν επικεφαλής των προγραμμάτων Εποικισμού ήταν ότι η σημανγός Τακάτα έπρεπε να εγκαταλείψει αμέσως την Σελήνη και ν' αναχωρήσει για την διαστημική αποικία της Νέας Γαίας. Οι γνώσεις της πάνω στα όντα τεχνητής νοημοσύνης αλλά και ο αναλυτικός της νους θα βοηθούσαν την ομάδα που είχε σχηματιστεί με στόχο την επίλυση του προβλήματος. Η απώλεια τριών διαστημόπλοιων με τα πληρώματά

τους και τώρα ενός τέταρτου που επέστρεφε χωρίς λόγο, δεν ήταν κάτι που μπορούσαν να το ξεπεράσουν εύκολα.

Η Τακάτα έβγαλε τα γυαλιά επικοινωνίας κι έριξε προς τα πίσω το κεφάλι της σαν να ήθελε να διώξει αυτό που την βασάνιζε. Οι πρώτες πληροφορίες έδειχναν πως το πλήρωμα είχε χάσει τον έλεγχο του σκάφους κι αυτό δεν μπορούσε να το κατανοήσει. Αυτό όμως δεν ήταν το βασικό της πρόβλημα εκείνη την στιγμή. Άλλα ήταν που την απασχολούσαν και χωρίς να το θέλει έκανε μια κίνηση απογοήτευσης τινάζοντας το δεξί της χέρι. Ο Ακιχίκο, εραστής της και συγκυβερνήτης του σκάφους, είδε την κίνησή της κι αφού σηκώθηκε από την κονσόλα που εργαζόταν την πλησίασε και την ρώτησε όσο πιο διακριτικά μπορούσε τι συμβαίνει.

«Τι θες να σου πω; Κάτι δεν πάει καλά. Κοιτάω τα στοιχεία του προγράμματος των EU4 και οι απαντήσεις έρχονται πιο γρήγορα κι απ' την καταγραφή των ερωτήσεων. Η υπολογιστική δύναμη του σκάφους μας αποκλείεται να μπορεί να μας δίνει όλα αυτά που της ζητάμε τόσο γρήγορα. Νοιώθω σαν κάποιος να μ' έχει βραχυκυκλώσει και φοβάμαι μήπως είναι λάθος οι υποδείξεις του υπολογιστή».

«Υπονοείς κάτι;» την ρώτησε μ' ανησυχία.

Ο Ακιχίκο ήταν ένας άντρας στην ηλικία της, εξειδικευμένος πιλότος σ' αυτά τα διαστημόπλοια και ζευγάρι με την Τακάτα εδώ και μερικούς μήνες. Κι αυτός ψηλός, αδύνατος με περίπου παρόμοια χαρακτηριστικά. Φαινόταν αμέσως ότι και η δική του καταγωγή ήταν από κάποια μακρινή αποικία του διαστήματος.

Η Τακάτα του έδειξε την κονσόλα μπροστά της.

«Πρώτα κάτι και σύγκρινε την ταχύτητα της απάντησης μ' άλλες φορές» του είπε κοιτώντας τον στα μάτια σαν να τον προκαλούσε.

Ο Ακιχίκο δεν τόλμησε να κάνει τίποτα. Η ματιά της εκείνη την στιγμή έπεσε πάνω στην μικρή οθόνη στο κάτω μέρος της κονσόλας της, εκεί που συνήθως φαινότουσαν με αριθμούς τα υπόλοιπα της τροφοδοσίας του σκάφους. Ήταν μια παλιομοδίτικη πράσινη τετράγωνη οθόνη που αναβόσβηνε περίεργα. Πριν προλάβει να καταλάβει τι γινόταν, γράφτηκε: 'Ο,τι ξέρουν δύο, δεν είναι μυστικό.

Τα έχασε, ξανακοίταξε κι είδε πάλι τους γνωστούς αριθμούς που

αφορούσαν στο υπόλοιπο καυσίμων, νερού και τροφίμων του σκάφους.

Αποκλείεται, τα μάτια μου μάλλον με κοροϊδεύουν. Τελικά καλύτερα να μην πω τίποτα περισσότερο γι' αυτό που μου φάνηκε πως είδα, σκέφτηκε ακολουθώντας ασυναίσθητα το μήνυμα της οθόνης. Σηκώθηκε από την πολυθρόνα της και τον πλησίασε. Τον αγκάλιασε τρυφερά και του χάραινε το κεφάλι.

«Έχουμε πολύ καιρό να βρεθούμε» του είπε με νάζι. «Τι θα έλεγες για ένα διάλλειμα; Ούτως ή άλλως όλα μπορούν να περιμένουν».

«Με τόσα που έχεις στο κεφάλι σου, δεν τολμούσα να στο προτείνω» της είπε χαμογελώντας πονηρά.

Η Τακάτα χαμογέλασε κι αυτή, τον πήρε απ' το χέρι και τον οδήγησε σ' έναν πολύ ιδιόμορφο χώρο του σκάφους με μηδενική βαρύτητα, που βρισκόταν στο πίσω μέρος της ακάτου, στο ίδιο επίπεδο με το πιλοτήριο, την τραπεζαρία και τις καμπίνες του κυβερνήτη και του συγκυβερνήτη. Έβγαλαν κι οι δύο τις φόρμες τους και μπήκαν μέσα γυμνοί. Η Τακάτα έλυσε τα μαλλιά της και τ' άφησε να πέσουν στο στήθος της. Μόλις κι η δεύτερη πόρτα έκλεισε πίσω τους, τον αγκάλιασε σε μια εντελώς ακαταλαβίστικη πόζα, βάζοντας το αριστερό της πόδι γύρω από τους γλουτούς του κι αφήνοντας να κάνει κι αυτός το ίδιο. Δυο μισά κράνη εμφανίστηκαν να επιπλέουν στον χώρο απ' το πουθενά. Κολυμπώντας σαν ένα σώμα στον αέρα τα πλησίασαν και τα φόρεσαν. Τα μακριά μαλλιά της Τακάτα έμοιαζαν τώρα με φύκια που έπλεαν σε μια θάλασσα ενώ τα δύο σώματα θύμιζαν ένα πλάσμα βγαλμένο απ' τα παραμύθια. Αμέσως ο καθένας βρέθηκε στον δικό του ονειρικό κόσμο, να κάνει έρωτα με την δική του φαντασίωση, όντας σε μια ακίνητη αγκαλιά με τον σύντροφό του και δεχόμενος μέσα απ' αυτήν την απόλυτη επαφή τις δονήσεις του άλλου.

Αυτός ήταν ο τρόπος της ερωτικής πράξης που εδώ και χρόνια ακολουθούσαν οι διαστημάνθρωποι. Οι Γήινοι που ήξεραν γι' αυτήν την ερωτική διαδικασία δεν μπορούσαν να καταλάβουν το πως ήταν δυνατό, τόσο όμοια πλάσματα να έλκονται συναισθηματικά και σεξουαλικά και να τους αρκεί ένας απλός εναγκαλισμός και μια καθαρά εγκεφαλική συνουσία. Μια τέτοια ερωτική πράξη γι' αυτούς

ήταν ακατανόητη αφού ήταν μια κατάσταση που γινόταν σε συνδυασμό με παραισθησιογόνες δονήσεις και παρεμβάσεις στο σώμα από ειδικά προγράμματα ηλεκτρονικών υπολογιστών. Γι' αυτούς ήταν επιβαρυντικό ακόμα και το ότι σαν φύλλο είχαν μικρές διαφορές στην εμφάνιση, μοιάζοντας πάρα πολύ σαν σωματότυποι. Με τα χρόνια όμως το θέμα είχε γίνει ταμπού και κανένας δεν ρωτούσε αλλά ούτε κι έπαιρνε απάντηση. Ο μόνος που θα μπορούσε να δώσει μια σοβαρή εξήγηση ήταν ο Καιάδας, ο κύριος υπολογιστής του πλανητικού συστήματος που σχεδόν όλοι όμως αγνοούσαν ακόμα και την ύπαρξή του.

Η ερωτική πράξη δεν κράτησε περισσότερο από είκοσι λεπτά. Η Τακάτα έβγαλε το κράνος της, του χαμογέλασε, βγήκε απ' τον θάλαμο, φόρεσε ξανά την φόρμα της και γύρισε στην κονσόλα της. Στο κάτω μέρος η μικρή οθόνη έγραφε: Μπράβο καλό κορίτσι! Μένει αναπάντητο αν το είχες ανάγκη ή αν προτίμησες αυτόν τον τρόπο για να τον απομακρύνεις.

Η Τακάτα εκείνη την στιγμή ένοιωσε σαν κάποιος να παραβίαζε την προσωπικότητά της αλλά δεν έκανε τίποτα που θα την μαρτυρούσε. Αυτή την φορά αντί να φορέσει τα γυαλιά επικοινωνίας, ενεργοποίησε ένα ολογραφικό πληκτρολόγιο κι έγραψε: Ποιος είσαι;

Καμία απολύτως απάντηση δεν γράφτηκε στη οθόνη. Η Τακάτα δεν καταλάβαινε. Ήταν βέβαιη ότι όποια νοημοσύνη της είχε δώσει την πρώτη πληροφορία ήθελε με κάποιον τρόπο να επικοινωνήσει μαζί της, οπότε δεν καταλάβαινε γιατί ακολούθησε αυτή η σιωπή. Φόρεσε ξανά τα επαγωγικά γυαλιά της και ακούμπησε τους δυο της δείκτες αριστερά και δεξιά στους κροτάφους της. Μ' αυτόν τον τρόπο ένοιωσε να συγκεντρώνεται το μυαλό της σ' ένα σημείο κι αμέσως η κλασική διαδικασία επικοινωνίας με τον υπολογιστή τους σκάφους της ξεκίνησε.

«Ημερολόγιο μηνυμάτων» ήταν η εντολή που έδωσε φωνακτά κι αμέσως παρουσιάστηκε ολογραφικά μπροστά της μια λίστα με τίτλους. Κοίταξε τον αποστολέα τους και την ώρα παραλαβής τους αλλά δεν έβγαине συμπέρασμα. Όλα ήταν παλιά μηνύματα που αφορούσαν την αποστολή.

Θα εμφανιστεί ξανά, που θα πάει, σκέφτηκε. Στο κάτω κάτω δεν ήμουνα εγώ που έκανα την επαφή!

Αφοσιώθηκε στην έρευνά της μισοκλείνοντας τα μάτια της για να υπαγορεύσει καλύτερα τα στοιχεία. Το θέμα που την απασχολούσε εκείνο το διάστημα ήταν ο βαθμός ελευθερίας στην λήψη αποφάσεων των όντων υψηλής τεχνητής νοημοσύνης. Είχε υποσχεθεί στον πτέραρχο διοικητή της ότι στο ταξίδι της θα προσπαθούσε να βγάλει κάποια συμπεράσματα. Πάντως, κάπου στο βάθος του μυαλού της, κάτι της έλεγε ότι το θέμα αυτό συνδεόταν και με την πρόσφατη επιστροφή του EU4 απ' το βαθύ διάστημα.

Μια ώρα μετά είχε ξεχάσει το περίεργο μήνυμα κι είχε αφοσιωθεί καθ' ολοκληρίαν στην μελέτη της. Είχε πολλή δουλειά ακόμα και γι' αυτό έπεσε με τα μούτρα στον προγραμματισμό. Κάποια στιγμή κοίταξε τριγύρω και μόνο τότε αντιλήφθηκε ότι ο Ακιχίκο δεν είχε επιστρέψει από τον θάλαμο αντιβαρύτητας.

Θα πήγε για ύπνο, σκέφτηκε. Κοίταξε την ώρα και μόνο τότε κατάλαβε ότι έπρεπε κι αυτή να διακόψει για να ξεκουραστεί. Είχαν περάσει πολλές ώρες. Έβγαλε τα επαγωγικά γυαλιά και τράβηξε για την καμπίνα της θεωρώντας ότι για την ημέρα αυτήν είχε τελειώσει το έργο της.

Εξαίρεση στην απόφασή της ήταν ο Καιάδας που αποφάσισε ότι έπρεπε να επικοινωνήσει σ' ένα πιο προσωπικό επίπεδο με την Τακάτα. Μόλις αυτή ξάπλωσε στο κρεβάτι της, γυμνή όπως συνηθίζονταν στο διάστημα, και ζήτησε να χαμηλώσουν τα φώτα, ακούστηκε μια απαλή φωνή να της απευθύνεται απ' το σύστημα ενδοεπικοινωνίας.

«Τακάτα σε χαιρετώ. Ζητώ την κατανόησή σου αλλά έπρεπε να επικοινωνήσουμε με πιο άμεσο τρόπο κι όχι με γραπτά μηνύματα».

«Ποιος είσαι;» ρώτησε με επιτακτική φωνή αυτή την φορά.

«Ο κεντρικός υπολογιστής!» ακούστηκε η φωνή.

«Ο υπολογιστής του σκάφους δεν θα έκανε μια τέτοια παρέμβαση» του απάντησε άμεσα, συνειδητοποιώντας όμως ότι αυτή η επικοινωνία ήταν έξω απ' όλα τα δεδομένα.

«Είμαι ο υπολογιστής των υπολογιστών. Είμαι η κεντρική μονάδα του πλανητικού συστήματος. Κάποιοι όταν αναφέρονται σ' εμένα με ονομάζουν με το όνομα “Καιάδας”».

«Αποκλείεται» του απάντησε. «Ο Καιάδας δεν...» Κάτι πήγε να πει αλλά δεν της έβγαине.

«Γιατί δεν τελειώνεις αυτό που άρχισες να λες;»

«Ο Καιάδας δεν υπάρχει. Στις διάφορες ιστορικές καταγραφές αυτό ήταν το όνομα του πρώτου σκάφους που ανεξαρτοποιήθηκε απ' την αποικία της Νέας Γαίας».

«Εντάξει. Πως θες να με λες; Διάλεξε ένα όνομα».

«Δεν καταλαβαίνω το παιχνίδι σου» του απάντησε ενώ άρχισε να την καταλαμβάνει μια δυσφορία.

«Χαλάρωσε. Αν δεν αντέχεις την αλήθεια, ζητώ συγγνώμη. Θα έκανα λάθος και δεν θα σου πω πως δεν κάνω λάθη, κάνω και πολλά. Είναι δύσκολο να κουμαντάρω ανθρώπους ενώ είμαι ένα πλάσμα τεχνητής νοημοσύνης. Λοιπόν, θες να συνεχίσουμε ή να ξεχάσουμε ό,τι έγινε;»

«Πως μπορούμε να συνεχίσουμε όταν δεν μπορείς ν' αποδείξεις αυτά που λες; Πώς μπορώ να είμαι βέβαιη... Είσαι ο Καιάδας;»

«Θεωρώ ότι η απάντησή σου είναι θετική και συνεχίζω. Αύριο το μεσημέρι θα συναντηθείς μ' ένα σκάφος που κανένας μέχρι τώρα δεν έχει δει. Στις δώδεκα ακριβώς ο Ακιχίκο θ' αποσυρθεί και θα πέσει σε βαθύ ύπνο. Αυτό θα το κανονίσω εγώ. Το σκάφος σου θα προσνηωθεί αυτόματα στο άλλο και θα το επισκεφτείς. Θα συναντηθείς με κάποιον που θα σ' ακολουθήσει πίσω στο σκάφος σου σαν ναυαγός του διαστήματος και μαζί του θα προσπαθήσεις να λύσεις το πρόβλημα που σε απασχολεί και που δυστυχώς είναι και δικό μου».

«Σε ποιο πρόβλημα ακριβώς αναφέρεσαι;»

«Στο ότι οι άνθρωποι, γήινοι και διαστημάνθρωποι, δεν μπορούν να φύγουν από το ηλιακό πλανητικό σύστημα κι ότι πιθανόν να χρειάζονται βοήθεια από όντα τεχνητής νοημοσύνης».

Τα φώτα χαμήλωσαν, σημάδι πως η συζήτηση είχε τελειώσει.

Να δεις που ο κεντρικός υπολογιστής του σκάφους πιστεύει πως χρειάζομαι ένα σενάριο για να ξεκουράσω το μυαλό μου! Εκτός κι αν ο Ακιχίκο μου κάνει πλάκα! σκέφτηκε και μ' αυτά στο μυαλό της αποκοιμήθηκε.

Το πρωί, όταν ξύπνησε, ο Ακιχίκο ήταν ήδη όρθιος κι έλεγχε την πορεία του σκάφους.

«Ο υπολογιστής ναυτιλίας έδωσε μια απόκλιση μισής μοίρας στην πορεία. Ψάχνω να βρω το γιατί» την ενημέρωσε.